

LIITE 1: Esimerkkejä avainsanoista laatikoituna kappaleen viereen sekä käsitteitä avaavista kysymyksistä, BG, teksti sopii sekä ala- että yläkouluun

Luomua!

Seuraavassa tekstissä kuvataan, mitä on luomuviljely. Tekstissä eritellään kaksi asiaa, jotka tekevät viljelystä luomuviljelyä. Johdantokappaleen lisäksi on kaksi asiakappaletta. Saat tietää, mitä tarkoittavat eloperäiset lannoitteet ja viljelykierto.

Kaupoissa myydään luomumaitoa, luomuleipää, luomuperunoita. Luomu tarkoittaa luonnonmukaisesti tuotettua. Jos ostat luomuporkkanoita, niiden viljelyssä on käytetty eloperäisiä lannoitteita ja viljelijä on harjoittanut viljelykiertoa.

LUONNONMUKAINEN

Ravinteet ovat aineita, jotka auttavat kasvia kasvamaan. Kasvi ottaa näitä aineita maasta. Esimerkiksi typpi ja fosfori ovat tällaisia ravinteita. Viljelykasveista valmistetaan ruokaa eläimille ja ihmisille. Esimerkiksi porkkana on viljelykasvi. Viljelykasvit tarvitsevat paljon ravinteita ja siksi esimerkiksi typpeä ja fosforia pitää lisätä pelloille. Verbi **lannoittaa** tarkoittaa ravinteiden lisäämistä pelloille. Jos tila on ns. luomutila, siellä käytetään vain **eloperäisiä lannoitteita**: eläinten lantaa, kompostituotetta tai viherlannoitetta, jota saadaan esimerkiksi herneistä.

RAVINNE

LANNOITTA

ELOPERÄINEN

Luomutilalla harjoitetaan vuoroviljelyä. Viljelykierto eli vuoroviljely, tarkoittaa sitä, että samalla pellolla kasvatetaan vuorotellen eri kasveja. Pellolla voidaan kasvattaa ensin esimerkiksi porkkanoita ja seuraavana vuonna herneitä. Herneet ovat palkokasveja, joiden juuret sitovat tärkeää ravinnetta, typpeä, ja siksi sitä jää maahan. Kun seuraavana vuonna viljellään porkkanaa, sille riittää typpeä ravinteeksi.

VUOROTELLEN

VUOROVILJELY

Yhdistä sanaan oikea selitys:

luonnonmukainen	tärkeä aine, jota kasvit ottavat maaperästä
ravinne	kasvien ja eläinten hajoamisessa muodostunut, orgaaninen
lannoittaa	pellolla kasvatetaan vuorotellen eri kasveja
eloperäinen	toinen toisensa jälkeen
vuorotellen	laittaa maahan ravinteita
vuoroviljely	luontoon sovitettu, toimitaan ilman keinotekoisia lannoitteita

Lähde ja lisää tietoa:

<https://luomu.fi>

